

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-350-78>

УДК 35.078.3:004.738.5

JEL classification: H83, D73, O33

ДУБОВИК Денис

ЗВО «Університет трансформації майбутнього»

<https://orcid.org/0009-0009-6034-6322>

dubovikd-d@gmail.com

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

У статті здійснено ґрунтовне теоретико-аналітичне дослідження інформаційної політики як системоутворювального інструменту державного управління в умовах цифровізації суспільних, політичних та управлінських процесів. Доведено, що в сучасному інформаційному суспільстві інформація набуває статусу стратегічного ресурсу держави, а ефективна інформаційна політика стає необхідною умовою забезпечення результативності публічного управління, стабільності інституційної системи та демократичного розвитку. У роботі узагальнено наукові підходи до визначення сутності, змісту та функціонального призначення державної інформаційної політики, а також визначено її місце в структурі механізмів публічного управління. Особливу увагу приділено аналізу впливу цифровізації на трансформацію форм, методів і інструментів реалізації інформаційної політики, зокрема через запровадження електронного урядування, цифрових сервісів, платформ електронної демократії та сучасних каналів публічної комунікації між органами влади й громадянами. Обґрунтовано, що цифрове середовище істотно розширює можливості держави щодо оперативного інформування, зворотного зв'язку та залучення громадськості до процесів ухвалення управлінських рішень, водночас актуалізуючи проблеми інформаційної безпеки, дезінформації та маніпулятивного впливу на суспільну свідомість. Проаналізовано інституційно-правові механізми формування та реалізації інформаційної політики, визначено їх особливості на національному та місцевому рівнях публічного управління, а також роль органів державної влади й місцевого самоврядування у формуванні єдиного інформаційного простору. Значну увагу зосереджено на безпековому вимірі інформаційної політики в умовах гібридних загроз та воєнного стану, де вона виступає інструментом захисту національних інтересів, зміцнення суспільної стійкості та протидії інформаційним операціям. Особливо розглянуто євроінтеграційний контекст реалізації державної інформаційної політики України, який передбачає адаптацію управлінських підходів до європейських стандартів відкритості, прозорості та підзвітності, а також використання інформаційних механізмів для формування суспільної підтримки реформ і позитивного міжнародного іміджу держави. Зроблено висновок, що в умовах цифровізації інформаційна політика набуває комплексного, міждисциплінарного характеру та виступає важливим чинником підвищення ефективності державного управління, інституційної спроможності публічної влади, суспільної довіри та сталого розвитку держави.

Ключові слова: інформаційна політика; державне управління; публічне управління; цифровізація; цифрова трансформація; інформаційне суспільство; електронне урядування; стратегічні комунікації; інформаційна безпека; гібридні загрози; дезінформація; інституційна стійкість; євроінтеграція; державний брендинг; публічна комунікація; національний інформаційний простір.

DUBOVYK Denis

Higher Educational Institution "University of Future Transformation"

INFORMATION POLICY AS A TOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION

The article presents a thorough theoretical and analytical study of information policy as a system-forming tool of public administration in the context of digitalization of social, political and administrative processes. It is proved that in the modern information society, information acquires the status of a strategic resource of the state, and effective information policy becomes a necessary condition for ensuring the effectiveness of public administration, the stability of the institutional system and democratic development. The paper summarizes scientific approaches to determining the essence, content and functional purpose of state information policy, and also determines its place in the structure of public administration mechanisms. Particular attention is paid to the analysis of the impact of digitalization on the transformation of forms, methods and tools for implementing information policy, in particular through the introduction of e-government, digital services, e-democracy platforms and modern channels of public communication between authorities and citizens. It is substantiated that the digital environment significantly expands the state's capabilities in terms of prompt information, feedback and public involvement in the processes of making managerial decisions, while at the same time actualizing the problems of information security, disinformation and manipulative influence on public consciousness. The institutional and legal mechanisms for the formation and implementation of information policy are analyzed, their features at the national and local levels of public administration are determined, as well as the role of state authorities and local self-government in the formation of a single information space. Considerable attention is focused on the security dimension of information policy in conditions of hybrid threats and martial law, where it acts as a tool for protecting national interests, strengthening public stability and countering information operations. The European integration context of the implementation of the state information policy of Ukraine is separately considered, which involves the adaptation of managerial approaches to European standards of openness, transparency and accountability, as well as the use of information mechanisms to form public support for reforms and a positive international image of the state. It is concluded that in the context of digitalization, information policy acquires a comprehensive, interdisciplinary character and acts as an important factor in increasing the efficiency of public administration, the institutional capacity of public authorities, public trust and sustainable development of the state.

Keywords: information policy; public administration; public administration; digitalization; digital transformation; information society; e-government; strategic communications; information security; hybrid threats; disinformation; institutional stability; European integration; state branding; public communication; national information space.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ.

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується глибокими трансформаційними процесами, зумовленими стрімкою цифровізацією усіх сфер життєдіяльності, що істотно впливає на зміст, форми та механізми державного управління. В умовах становлення інформаційного суспільства інформація перетворюється на ключовий ресурс соціально-економічного та політичного розвитку, а ефективне управління інформаційними потоками стає одним із визначальних чинників результативності діяльності органів публічної влади. За таких умов особливої актуальності набуває проблема формування та реалізації дієвої державної інформаційної політики, здатної забезпечити належний рівень прозорості, відкритості та підзвітності влади, а також ефективну комунікацію між державою і суспільством. Посилення ролі цифрових технологій у публічному управлінні, з одного боку, створює нові можливості для підвищення якості управлінських рішень, залучення громадян до процесів управління та розвитку електронної демократії, а з іншого — актуалізує низку системних проблем, пов'язаних із фрагментарністю нормативно-правового забезпечення, недостатньою інституційною спроможністю органів влади, нерівномірністю цифрового розвитку та зростанням загроз інформаційній безпеці. Ускладнення безпекового середовища, поширення дезінформації, маніпулятивних інформаційних впливів і гібридних загроз посилюють потребу в осмисленні інформаційної політики не лише як інструменту комунікації, а як важливого елементу забезпечення національної безпеки та суспільної стійкості. Водночас євроінтеграційний вектор розвитку України зумовлює необхідність адаптації підходів до формування державної інформаційної політики до європейських стандартів відкритості, прозорості, захисту прав людини та свободи слова, що потребує наукового обґрунтування відповідних управлінських рішень. Таким чином, проблема дослідження інформаційної політики як інструменту державного управління в умовах цифровізації безпосередньо пов'язана з вирішенням важливих наукових і практичних завдань, зокрема з удосконаленням теоретичних засад публічного управління, підвищенням ефективності інституційно-правових механізмів державного впливу, формуванням стійкого національного інформаційного простору та забезпеченням сталого розвитку держави в умовах сучасних глобальних і внутрішніх викликів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

У сучасному науковому дискурсі проблематика державної інформаційної політики та її ролі в системі публічного управління перебуває у фокусі уваги багатьох вітчизняних дослідників, що зумовлено зростанням значущості інформації як стратегічного ресурсу та активною цифровою трансформацією управлінських процесів. Зокрема, у працях Бойка А. проаналізовано особливості реалізації інформаційної політики на місцевому рівні, де наголошується на важливості комунікаційної взаємодії органів публічної влади з територіальними громадами, а також на ролі організаційної спроможності органів місцевого самоврядування у формуванні ефективного локального інформаційного простору [1]. Стратегічні орієнтири та ключові виклики реалізації інформаційної політики в Україні ґрунтовно розкрито у дослідженнях Гриценка І., який розглядає інформаційну політику як складову державного управління, тісно пов'язану з процесами цифровізації, трансформацією публічних комунікацій і зростанням потреби у протидії дезінформації [2]. Значний внесок у розвиток теоретичних підходів до формування державної інформаційної політики зроблено Савосько Т., яка обґрунтовує комплексний характер інформаційної політики та акцентує на необхідності поєднання нормативно-правових, інституційних і комунікаційних механізмів у процесі її реалізації [3]. Безпековий вимір інформаційної політики в умовах воєнних загроз детально висвітлено у працях Терещенка В.В., де інформаційна політика розглядається як інструмент захисту національного інформаційного простору, забезпечення суспільної стійкості та протидії інформаційно-психологічним впливам [4]. Інституційно-правові аспекти інформаційної політики України в контексті євроінтеграційних процесів досліджує Лешик С.В., який підкреслює необхідність гармонізації національного законодавства та управлінських практик із європейськими стандартами у сфері інформаційних відносин і публічних комунікацій [5]. Окремий напрям наукових досліджень представлено роботами Ткача Є., присвяченими формуванню брэнда держави та використанню інструментів державного брэндингу як складової інформаційної політики, що сприяє зміцненню міжнародного іміджу країни та підвищенню рівня довіри до державних інституцій у цифровому середовищі [6]. Євроінтеграційний інформаційний вимір державної політики послідовно розкрито у працях Козьміних А.В., який аналізує інформаційні механізми супроводу євроінтеграційної політики України та наголошує на ролі системної комунікації з суспільством у забезпеченні підтримки реформ [7]. Теоретичні засади дослідження проблем інституційної стійкості у міждисциплінарному вимірі представлені у наукових працях Масика М.З. та Клименка О.В., де обґрунтовано значення інституційної спроможності публічної влади для ефективної адаптації до цифрових трансформацій і кризових явищ [8]. Узагальнюючий характер мають напрацювання Білинської М.М. та Петроє О.М., які розглядають процес інституціоналізації публічного

управління в Україні, окреслюють еволюцію управлінських інститутів і підкреслюють необхідність підвищення якості управлінських процесів, що створює теоретичне підґрунтя для подальших досліджень інформаційної політики як інструменту сучасного державного управління [9]. Водночас аналіз наукових публікацій засвідчує, що за наявності значного доробку з окремих аспектів інформаційної політики недостатньо опрацьованими залишаються питання комплексного поєднання цифрових управлінських інструментів з інституційною стійкістю публічної влади, що обумовлює актуальність подальших досліджень у цьому напрямі.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Незважаючи на наявність значного масиву наукових досліджень, присвячених державній інформаційній політиці, у сучасному науковому дискурсі залишаються невіршеними окремі складові загальної проблеми її формування та реалізації в умовах цифровізації. Зокрема, недостатньо опрацьованими є питання комплексної інтеграції цифрових інструментів інформаційної політики з інституційними механізмами державного управління, узгодження стратегічних комунікацій із завданнями забезпечення інституційної стійкості та інформаційної безпеки, а також оцінювання ефективності інформаційної політики в умовах динамічних цифрових трансформацій. Потребують подальшого наукового осмислення проблеми координації дій між органами публічної влади різних рівнів у формуванні єдиного інформаційного простору, а також адаптації державної інформаційної політики до євроінтеграційних вимог і зростаючих гібридних загроз, що зумовлює актуальність подальших досліджень у цій сфері.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є комплексне теоретико-аналітичне обґрунтування інформаційної політики як інструменту державного управління в умовах цифровізації, визначення особливостей її формування та реалізації в сучасному цифровому середовищі, а також виявлення ключових інституційно-правових, організаційних і безпекових чинників, що впливають на ефективність державних інформаційних механізмів у контексті цифрової трансформації, євроінтеграційних процесів і сучасних викликів розвитку публічного управління.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Теоретичні засади інформаційної політики у системі державного управління формуються на перетині теорії публічного управління, інформаційного суспільства, комунікаційних теорій та інституціонального підходу, що зумовлює її комплексний і міждисциплінарний характер. У науковому розумінні інформаційна політика розглядається як цілеспрямована, системна діяльність держави щодо формування, регулювання, поширення та захисту інформаційних потоків з метою забезпечення реалізації публічних інтересів, стабільного функціонування державних інституцій і розвитку демократичних процесів. Вона виступає складовою державної політики загалом і водночас самостійним інструментом державного управління, за допомогою якого забезпечується комунікативний зв'язок між владою та суспільством, формується інформаційний простір і підтримується легітимність управлінських рішень. У межах теорії державного управління інформаційна політика трактується як елемент управлінського циклу, що охоплює процеси збору, обробки, аналізу та використання інформації для підготовки й реалізації управлінських рішень, а також для інформування громадян про діяльність органів публічної влади. Важливим теоретичним положенням є усвідомлення інформації не лише як допоміжного ресурсу управління, а як стратегічного чинника впливу на соціально-політичні процеси, громадську думку та рівень довіри до державних інституцій. З позицій інституціонального підходу інформаційна політика розглядається через систему формальних і неформальних правил, норм і організаційних структур, що визначають порядок функціонування інформаційних відносин у державі та забезпечують сталість управлінських процесів. Водночас теорія інформаційного суспільства підкреслює зростання ролі інформаційно-комунікаційних технологій, які змінюють традиційні моделі взаємодії держави і громадян, сприяють переходу до відкритих, мережових форм управління та розширюють можливості громадської участі. У цьому контексті інформаційна політика набуває рис інтерактивності, відкритості та орієнтації на зворотний зв'язок, що відповідає сучасним принципам публічного управління та доброго врядування. Теоретично обґрунтованим є також зв'язок інформаційної політики з принципами прозорості, підзвітності та участі, реалізація яких сприяє підвищенню якості управлінських рішень і зміцненню демократичних засад держави. Таким чином, теоретичні засади інформаційної політики у системі державного управління визначають її як багатовимірний управлінський інструмент, що поєднує інформаційні, комунікаційні та інституційні механізми та відіграє ключову роль у забезпеченні ефективності, легітимності й стійкості сучасного публічного управління в умовах цифрової трансформації.

Цифровізація виступає одним із визначальних чинників трансформації інформаційної політики, суттєво змінюючи її зміст, інструментарій та логіку реалізації в системі державного управління. Широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, розвиток цифрових платформ, соціальних мереж та електронних сервісів зумовлюють перехід від традиційних, переважно ієрархічних і односторонніх моделей державного інформування до багатовекторної, інтерактивної та мережевої комунікації між органами

публічної влади й суспільством. У цих умовах інформаційна політика перестає обмежуватися функцією поширення офіційної інформації та дедалі більше орієнтується на забезпечення постійного зворотного зв'язку, залучення громадян до процесів формування і реалізації публічних рішень та підтримку довіри до державних інституцій. Цифровізація сприяє підвищенню оперативності та доступності інформації, зменшенню часових і просторових бар'єрів у комунікації, а також створює передумови для розвитку електронного урядування, відкритих даних і цифрової демократії, що розширює можливості реалізації інформаційної політики на засадах прозорості та відкритості. Водночас цифрове середовище характеризується високою динамічністю та конкуренцією інформаційних потоків, що істотно ускладнює управління інформаційним простором і потребує від держави застосування нових стратегічних підходів до планування та координації інформаційної діяльності.

Зростання ролі соціальних мереж і онлайн-платформ посилює вплив недержавних акторів на формування суспільної думки, що знижує монополію держави на інформацію та зумовлює необхідність адаптації інформаційної політики до умов багатосуб'єктного інформаційного середовища. Поряд із позитивними ефектами цифровізації актуалізуються й нові виклики, зокрема поширення дезінформації, інформаційних маніпуляцій, кіберзагроз і порушень інформаційної безпеки, що трансформують інформаційну політику у важливий елемент системи національної безпеки. У зв'язку з цим зростає значення стратегічних комунікацій, кризового інформування та цифрової грамотності як складових сучасної державної інформаційної політики. Цифровізація також змінює вимоги до інституційної спроможності органів публічної влади, актуалізуючи потребу у розвитку цифрових компетентностей державних службовців, удосконаленні організаційних структур і впровадженні інноваційних управлінських практик. Таким чином, цифровізація не лише розширює інструментальні можливості інформаційної політики, а й докорінно трансформуює її концептуальні засади, перетворюючи інформаційну політику на динамічний, адаптивний та стратегічно важливий інструмент державного управління в умовах сучасних цифрових трансформацій (табл. 1).

Таблиця 1

Інформаційна політика як інструмент державного управління в умовах цифровізації

Елемент аналізу	Зміст та характеристика
Сутність інформаційної політики	Системна діяльність держави щодо формування, регулювання, поширення та захисту інформації з метою реалізації публічних інтересів і забезпечення ефективного державного управління
Місце в системі державного управління	Складова державної політики та самостійний управлінський інструмент, що забезпечує комунікацію між владою і суспільством та підтримує легітимність управлінських рішень
Основні цілі	Підвищення прозорості та підзвітності влади; формування суспільної довіри; забезпечення інформаційної безпеки; підтримка євроінтеграційних процесів
Ключові завдання	Інформування громадян; забезпечення зворотного зв'язку; протидія дезінформації; координація державних комунікацій; захист національного інформаційного простору
Інструменти реалізації	Електронне урядування; цифрові платформи; соціальні мережі; відкриті дані; стратегічні комунікації; кризове інформування
Інституційні механізми	Центральні та місцеві органи публічної влади; спеціалізовані комунікаційні підрозділи; міжвідомча координація; взаємодія з громадянським суспільством
Правові механізми	Законодавство про доступ до інформації, медіа, захист персональних даних, інформаційну безпеку, цифрові сервіси та публічні комунікації
Вплив цифровізації	Перехід до інтерактивної комунікації; підвищення оперативності та доступності інформації; зростання ролі недержавних акторів; ускладнення управління інформаційними потоками
Безпековий вимір	Протидія гібридним загрозам і дезінформації; забезпечення суспільної стійкості; підтримка національної єдності в умовах криз
Євроінтеграційний вимір	Гармонізація інформаційної політики з європейськими стандартами; інформаційний супровід реформ; формування позитивного міжнародного іміджу держави
Очікувані результати	Підвищення ефективності державного управління; зміцнення інституційної стійкості; зростання довіри громадян; сталий розвиток держави

Джерело: систематизовано автором

Інституційно-правові механізми реалізації інформаційної політики становлять базову основу її ефективного функціонування в системі державного управління та визначають порядок формування, координації й практичного впровадження державних інформаційних рішень. У теоретичному та прикладному вимірах ці механізми охоплюють сукупність органів публічної влади, нормативно-правових актів, управлінських процедур і регуляторних інструментів, за допомогою яких держава здійснює цілеспрямований вплив на інформаційні відносини та формує національний інформаційний простір. Інституційний компонент інформаційної політики включає діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також спеціалізованих установ і регуляторів, відповідальних за реалізацію інформаційної, комунікаційної та цифрової політики. Важливою характеристикою сучасних інституційних механізмів є багаторівневість і міжсекторальність, що передбачає взаємодію державних структур з громадянським суспільством, засобами масової інформації, бізнесом та міжнародними партнерами.

Правовий механізм реалізації інформаційної політики формується системою законодавчих і підзаконних актів, які регулюють доступ до інформації, свободу слова, захист персональних даних, інформаційну безпеку, функціонування медіа та використання цифрових технологій у публічному управлінні.

Наявність чіткої та узгодженої нормативно-правової бази забезпечує правову визначеність діяльності суб'єктів інформаційних відносин і створює умови для реалізації принципів відкритості, прозорості та підзвітності влади. Водночас динамічний розвиток цифрових технологій зумовлює потребу постійного оновлення правового регулювання з метою адаптації до нових форм комунікації, цифрових сервісів і інформаційних ризиків. Особливе значення у структурі інституційно-правових механізмів має координація дій між різними органами публічної влади, оскільки фрагментарність управлінських рішень та дублювання повноважень знижують ефективність інформаційної політики. На місцевому рівні інституційно-правові механізми реалізації інформаційної політики набувають специфічних рис, зумовлених децентралізацією та необхідністю врахування локальних інформаційних потреб і особливостей територіальних громад. Важливим аспектом є також інституціоналізація стратегічних комунікацій, яка передбачає створення спеціалізованих підрозділів, впровадження стандартів кризового інформування та розвиток професійних компетентностей у сфері публічних комунікацій. У контексті євроінтеграційних процесів інституційно-правові механізми реалізації інформаційної політики зазнають подальшої трансформації, що проявляється у гармонізації законодавства з європейськими стандартами, посиленні ролі регуляторних інституцій і впровадженні принципів належного врядування. Таким чином, інституційно-правові механізми реалізації інформаційної політики виступають ключовим чинником її результативності, забезпечуючи системність, узгодженість і стійкість державного управління інформаційною сферою в умовах цифровізації та зростаючих внутрішніх і зовнішніх викликів.

Інформаційна політика в умовах сучасних безпекових викликів набуває особливого значення та трансформується з інструменту публічної комунікації на один із ключових елементів системи національної безпеки. Загострення геополітичної ситуації, зростання кількості гібридних загроз, активне використання інформаційно-психологічних операцій і дезінформації зумовлюють необхідність переосмислення ролі держави у формуванні та захисті національного інформаційного простору. В умовах війни та постійного інформаційного тиску інформаційна політика спрямовується не лише на інформування громадян, а й на забезпечення суспільної стійкості, підтримку національної єдності, нейтралізацію ворожих наративів і захист демократичних цінностей [4]. Особливістю сучасних безпекових викликів є їх комплексний характер, коли інформаційні загрози поєднуються з військовими, політичними та економічними інструментами впливу, що вимагає від держави застосування системного підходу до реалізації інформаційної політики. У цьому контексті зростає роль стратегічних комунікацій, кризового інформування та скоординованої діяльності органів публічної влади, спрямованої на формування єдиної інформаційної позиції держави як всередині країни, так і на міжнародній арені [2]. Важливим завданням інформаційної політики стає протидія дезінформації та маніпулятивним впливам, що поширюються через цифрові платформи та соціальні мережі, де швидкість розповсюдження інформації значно перевищує можливості традиційних механізмів реагування. Це зумовлює необхідність розвитку інституційних спроможностей держави у сфері моніторингу інформаційного простору, аналітичної обробки інформації та оперативного реагування на інформаційні загрози [3].

В умовах воєнного стану інформаційна політика також виконує функцію підтримки легітимності управлінських рішень і довіри громадян до органів влади, що є критично важливим для збереження керованості держави та ефективної реалізації публічної політики [4]. Водночас реалізація інформаційної політики в безпековому вимірі повинна відбуватися з дотриманням принципів верховенства права, свободи слова та доступу до інформації, що особливо актуально в контексті євроінтеграційних прагнень України та необхідності відповідності європейським стандартам публічного управління [5]. Значущим елементом безпекового аспекту інформаційної політики є також формування позитивного міжнародного іміджу держави та просування національних наративів у глобальному інформаційному просторі, що сприяє зміцненню зовнішньополітичних позицій і міжнародної підтримки країни [6]. Таким чином, в умовах безпекових викликів інформаційна політика постає як багатовимірний інструмент державного управління, який поєднує комунікаційні, правові та інституційні механізми та спрямований на захист національних інтересів, забезпечення інформаційної безпеки та збереження суспільної стійкості в умовах цифрових і гібридних загроз.

Євроінтеграційний вимір інформаційної політики України посідає важливе місце у системі державного управління та визначається стратегічною спрямованістю держави на інтеграцію до європейського політичного, правового та ціннісного простору. В умовах реалізації євроінтеграційного курсу інформаційна політика виступає ключовим інструментом забезпечення відкритості, прозорості та підзвітності публічної влади, а також формування суспільної підтримки європейських реформ. Вона покликана забезпечити ефективне інформування громадян про зміст, цілі та наслідки інтеграційних процесів, сприяти подоланню інформаційних дисбалансів і зниженню впливу дезінформаційних наративів, спрямованих на дискредитацію європейського вибору України [7]. У наукових дослідженнях наголошується, що інформаційні механізми євроінтеграційної політики мають системний характер і передбачають узгоджену діяльність органів державної влади, спрямовану на формування єдиного інформаційного простору, орієнтованого на поширення європейських цінностей, стандартів і норм публічного управління [5]. Важливим аспектом євроінтеграційного виміру інформаційної політики є гармонізація національного законодавства з правом Європейського Союзу у

сфері доступу до інформації, захисту персональних даних, свободи слова та регулювання медіапростору, що створює правові передумови для розвитку демократичних інститутів і підвищення довіри громадян до державних рішень [5].

У контексті євроінтеграції інформаційна політика також виконує функцію стратегічної комунікації, спрямованої на формування позитивного міжнародного іміджу України як надійного партнера, здатного до інституційних реформ і дотримання європейських стандартів врядування [6]. Значну роль у цьому процесі відіграє інформаційний супровід реформ, що дозволяє підвищити рівень їх суспільного сприйняття та зменшити соціальні ризики, пов'язані з трансформаціями [7]. Водночас євроінтеграційний вимір інформаційної політики реалізується в умовах посилення інформаційних і гібридних загроз, що зумовлює необхідність поєднання відкритості та прозорості з ефективними механізмами захисту національного інформаційного простору та протидії маніпулятивним впливам [4]. Таким чином, євроінтеграційний вимір інформаційної політики є багатокомпонентним і динамічним процесом, який поєднує правові, інституційні та комунікаційні механізми та спрямований на забезпечення стійкого поступу України до європейського простору, зміцнення демократичних засад державного управління та формування довгострокової суспільної підтримки європейського курсу розвитку.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що інформаційна політика в умовах цифровізації набуває визначального значення як комплексний інструмент державного управління, спрямований на забезпечення ефективної взаємодії між органами публічної влади та суспільством, підвищення прозорості управлінських процесів і зміцнення інституційної стійкості держави. З'ясовано, що трансформація інформаційної політики зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій, які розширюють можливості держави у сфері комунікації, електронного урядування та залучення громадян до прийняття управлінських рішень, водночас актуалізуючи нові ризики, пов'язані з дезінформацією, інформаційними маніпуляціями та загрозами інформаційній безпеці. Обґрунтовано, що ефективна реалізація інформаційної політики потребує чітко вибудованих інституційно-правових механізмів, узгодженості дій органів публічної влади різних рівнів і розвитку професійних компетентностей у сфері стратегічних комунікацій. Доведено, що в умовах безпекових викликів інформаційна політика виконує не лише комунікаційну, а й захисну функцію, сприяючи збереженню суспільної стійкості, підтримці національної єдності та захисту національних інтересів. Визначено, що євроінтеграційний вимір інформаційної політики зумовлює необхідність гармонізації національних підходів до управління інформаційною сферою з європейськими стандартами відкритості, прозорості та підзвітності, а також активного використання інформаційних механізмів для формування суспільної підтримки реформ і позитивного міжнародного іміджу держави. Узагальнення результатів дослідження дозволяє зробити висновок, що подальший розвиток інформаційної політики як інструменту державного управління має ґрунтуватися на системному поєднанні цифрових інновацій, інституційної спроможності та безпекових пріоритетів, що створює передумови для підвищення ефективності публічного управління та сталого розвитку держави в умовах сучасних глобальних і внутрішніх викликів.

Література

1. Бойко А. Особливості реалізації інформаційної політики на місцевому рівні. Регіональна політика. 2020. № 4. С. 63–70.
2. Гриценко І. Інформаційна політика в Україні: стратегічні орієнтири та виклики. Державне управління: теорія та практика. 2022. № 3. С. 15–21.
3. Савосько Т. Особливості формування державної інформаційної політики. Аспекти публічного управління. 2024. Т. 12. № 1. С. 22–28. <https://doi.org/10.15421/152403>
4. Терещенко В.В. Особливості державної інформаційної політики в умовах війни. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №.2. С.391–395. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/92>
5. Лешик С.В. Інституційно-правовий механізм інформаційної політики України в процесі євроінтеграції. Політичне життя. 2024. № 3. С. 53–60. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2024.3.6>
6. Ткач Є. Призначення, принципи та алгоритм формування бренда держави і використання інструментів державного брендингу. Сталий розвиток економіки. 2025. №1(52). С.196–203. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-27>
7. Козьмінних А.В. Інформаційні механізми євроінтеграційної політики України. Актуальні проблеми політики. 2020. Вип. 65. С. 41–48. <https://doi.org/10.32837/app.v0i65.304>
8. Масик М.З., Клименко О.В. Теоретичні основи дослідження проблем інституціональної стійкості у міждисциплінарному дискурсі. Вчені записки ТНУ імені В.І.Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. Том 33 (72) № 5 2022. С. 56. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2022.5/09>
9. Білинська М.М., Петров О.М. Інституціоналізація публічного управління в Україні: наук.-аналіт. доп. Київ: НАДУ, 2019. 210 с.

References

1. Boiko A. (2020) Osoblyvosti realizatsii informatsiinoi polityky na mistsevomu rivni [Peculiarities of implementing information policy at the local level]. *Rehionalna polityka*, 4, 63–70. [in Ukrainian].
2. Hrytsenko I. (2022) Informatsiina polityka v Ukraini: stratehichni oriientyry ta vyklyky [Information policy in Ukraine: strategic guidelines and challenges]. *Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka*, 3, 15–21. [in Ukrainian].
3. Savosko T. (2024) Osoblyvosti formuvannia derzhavnoi informatsiinoi polityky [Peculiarities of forming the state information policy]. *Aspekty publichnogo upravlinnia*, 12(1), 22–28. <https://doi.org/10.15421/152403> [in Ukrainian].
4. Tereshchenko V. V. (2023) Osoblyvosti derzhavnoi informatsiinoi polityky v umovakh viiny [Peculiarities of state information policy under war conditions]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*, 2, 391–395. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/92> [in Ukrainian].
5. Leshyk S. V. (2024) Instytutsiino-pravovyi mekhanizm informatsiinoi polityky Ukrainy v protsesi yevrointehtatsii [Institutional and legal mechanism of Ukraine's information policy in the process of European integration]. *Politychne zhyttia*, 3, 53–60. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2024.3.6> [in Ukrainian].
6. Tkach Ye. (2025) Pryznachennia, pryntsypy ta alhorytm formuvannia brenda derzhavy i vykorystannia instrumentiv derzhavnoho brendyhu [Purpose, principles and algorithm of state branding and application of its instruments]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 1(52), 196–203. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-27> [in Ukrainian].
7. Kozminykh A. V. (2020) Informatsiini mekhanizmy yevrointehtatsiinoi polityky Ukrainy [Information mechanisms of Ukraine's Eurointegration policy]. *Aktualni problemy polityky*, 65, 41–48. <https://doi.org/10.32837/app.v0i65.304> [in Ukrainian].
8. Masyk M. Z., Klymenko O. V. (2022) Teoretychni osnovy doslidzhennia problem instytutsionalnoi stiiikosti u mizhdystsyplinarnomu diskursi [Theoretical foundations of studying the problems of institutional stability in interdisciplinary discourse]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Publichne upravlinnia ta administruvannia*, 33(72) (5), 56. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2022.5/09> [in Ukrainian].
9. Bilynska M. M., Petroie O. M. (2019) Instytutsionalizatsiia publichnogo upravlinnia v Ukraini: naukovy-analitychnyi dopovid [Institutionalization of public administration in Ukraine: scientific and analytical report]. Kyiv: NADU. 210 p. [in Ukrainian].